

سرو قامتان ایثار

(فرهنگ اعلام آزادگان استان لرستان)

تهیه و تنظیم

معاونت فرهنگی و آموزشی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان لرستان

عنوان و نام پدیدآور: سروقامتان ایثار (فرهنگ اعلام آزادگان استان لرستان) / تهیه و تنظیم: معاونت فرهنگی و آموزشی بنیاد شهید و امور

ایثارگران استان لرستان: همکاران طرح: محمود زرین جویی

مشخصات نشر: خرم آباد: انتشارات سنگنیشته، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۲۹۰ ص، مصور

شابک: ISBN: 978-622-9873229

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: محمود زرین جویی، ناصر سبحانی، مهدی پایی زاده، حمید حسنونند، فرحزاد جهانگیری، میثم پروانه پور

عنوان دیگر: فرهنگ اعلام آزادگان لرستان

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- آزادگان -- سرگذشتنامه

موضوع: Iran-Iraq War, 1980-1988 -- Released captives -- Biography *

موضوع: اسیران جنگی -- ایران -- لرستان

موضوع: Prisoners of war Iran -- Lorestan --

شناسه افزوده: زرین جویی، محمود، ۱۳۴۹

شناسه افزوده: سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران استان لرستان. معاونت فرهنگی آموزشی

رده بندی کنگره: DSR ۱۶۲۸

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۱۶۱۴۲

www.ketab.ir

انتشارات سنگ‌نیشته

سروقامتان ایثار

(فرهنگ اعلام آزادگان استان لرستان)

تهیه و تنظیم

معاونت فرهنگی و آموزشی بنیاد شهید و امور ایثارگران استان لرستان

همکاران طرح

محمود زرین جویی، ناصر سبحانی صدر، مهدی پاپی زاده، حمید حسنونند، فرزاد جهانگیری، میثم پروانه پور

انتشارات: سنگ‌نیشته، همراه: ۰۹۰۵۶۹۰۸۸۰۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه، چاپ اول: ۱۴۰۰

مدیر تولید: سهمیه اسدزاده

چاپ: روز

ناظر چاپ: حمید گودرزی مهر

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۷۳۲-۲-۹

بها: ۶۰۰۰ تومان

www.ketab.ir

فهرست

۱۵	الیکودرز
۴۵	ازنا
۷۱	الستیر
۸۵	بیروجر
۱۴۹	نیلدختر
۱۵۷	خرم آباد
۲۲۵	دورود
۲۵۹	رومشکان
۲۶۳	کوهدشت
۲۸۱	نورآباد

مقدمه

آفرینش انسان بر پایه آزادی جان، و بر اساس استقلال در امور حیات و اختیار در انتخاب است. احدی حق ندارد کسی را به بردگی و بندگی خود در آورد و او را برای خواسته‌های خود به اسارت بگیرد. سلب آزادی و استقلال و اختیار از هر انسانی گناه کبیره و جنایت بزرگ است. آزادی و اختیار با وجود انسان آمیخته و سرشت آدمی با این حقیقت آفریده شده است. آزادی و استقلال از بزرگ‌ترین نعمت‌های حق تعالی بر وجود انسان و عالی‌ترین منبع برای رشد و کمال و رسیدن به مقامات عالی‌ه ظاهری و باطنی است. خوف زور شنیدن و زیر بار زور رفتن و قبول ستم، از بزرگ‌ترین گناهان و موجب دور شدن از رحمت حق و به خطر افتادن منافع مادی و معنوی است. آزادی و حریت و بنای انتخاب و اراده‌ای که حضرت حق برای رشد و کمال و شکوفائی استعداد به انسان عنایت فرموده حفظش واجب و به هنگام هجوم خطر باید از آن گرچه به قیمت از دست دادن جان باشد جانبداری کرد.

به نظر می‌رسد، واژه «حریت» در زبان عرب می‌تواند معادل واژه «آزادی» قرار بگیرد. بررسی بیشتر درباره واژه «حَرّ» و معانی گوناگون را در لابه لای فرهنگ‌های لغت به ما نشان می‌دهد از آن جمله می‌توان به:

در زبان فارسی، در معانی متعددی از جمله: عتق، حریت، اختیار، خلاف بندگی و رقیت و اسارت و اجبار، قدرت عمل و ترک عمل، قدرت انتخاب، رهایی، خلاص، آزادمردی، شادی، خرمی، خشنودی و رضا به کار رفته است

در واقع می‌توان مراد از آزادی در جامع‌ترین معنار او وضعیت رهایی، گرفتار و دربند نبودن، مقهور کسی نبودن، تحت فشار نبودن و باری بر دوش نداشتن دانست.

توحید رمز آزادی و آزادگی مسلمانان است. اسلام تمام آنچه را که موجب اسارت و بردگی انسان می‌شود رد و با طاغوت‌ها و ظالمین مبارزه می‌کند و حق اسارت و بردگی را برای هیچ انسانی نمی‌پذیرد. اسلام تصریح دارد انسان بنده خداست و تنهادر برابر خدا باید تسلیم شود. اطاعات از پیامبر (ص) اطاعت از خداست و منش اخلاق و رفتار پیامبر (ص) کاملاً گویای این واقعیت بود که ایشان هرگز به دنبال سوءاستفاده از مردم نبود.

آزادی واقعی و حقیقی از جاذبه‌های دعوت انبیاء است و باید هر کس بتواند حرفش را بیان کند و احقاق حق صورت گیرد. در دین اسلام جایگاه ویژه‌ای برای آزادی و حریت انسان در نظر گرفته شده است و در مقابل، هر چیزی که انسانیت انسان را به استثمار خود در بیاورد، محکوم و مذموم است. از طرفی در تعالیم اسلام، باز داشتن انسان از ظلم و شقاوت و در همین راستا، تربیت و هدایت انسان به سوی کمال و سعادت به عنوان یک هدف محوری مطرح شده است. از این روست که در قرآن کریم می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنَّ يَعْلَمَ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُوْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ».

«ای پیامبر! به اسیرانی که در دست شما هستند، بگو: «اگر خداوند خیری در دل‌های شما بداند، (و نیات پاکي داشته باشید)، بهتر از آن چه از شما گرفته شده به شما می‌دهد؛ و شما را می‌بخشد؛ و خداوند آمرزنده و مهربان است».

امام حسین علیه السلام که خود سرور آزادگان جهان است در این مورد می‌فرماید: «مَوْتُ فِي عَرْزٍ خَيْرٌ مِنْ حَيَاةٍ فِي ذُلٍّ» «مردن با عزت بهتر از زندگی با ذلت است». این نگرش به زندگی، ویژه آزادگان است. نهضت عاشورا جلوه بارزی از آزادی در مورد امام حسین علیه السلام و خاندان و یاران شهید اوست و اگر آزادی نبود امام تن به بیعت می‌داد و کشته نمی‌شد. وقتی می‌خواستند به زور از آن حضرت بیعت بگیرند، منطقتش این بود که «لَا وَاللَّهِ لَا أُعْطِيَكُمْ بَيْدِي إِعْطَاءَ الدَّلِيلِ وَلَا أَفْرُقُ فَرَارَ الْعَبِيدِ» «نه بخدا قسم، من خودم را بدست خویشتی ذلیل شما نخواهم کرد و نظیر غلام‌ها فرار نخواهم نمود یعنی نه ذلت و نه تسلیم»! صحنه کربلا نیز جلوه دیگری از این آزادی بود که از میان دو امر شمشیر یا ذلت، مرگ با افتخار را پذیرفت و به استقبال شمشیرهای دشمن رفت.

امداد زمان حال و به عنوان یکی از حوادث مهم در تاریخ کشور می‌توان به جنگ تحمیلی عراق علیه ایران اشاره کرد که در این جنگ تمام عیار، یک ملت معتقد به ارزش‌های اسلامی اما تنها، در مقابل رژیم بعثی قرار گرفت که تادندان مسلح بود و به این نیت به کشور ما تجاوز کرد تا بتواند در طی تنها چند روز انقلاب اسلامی ایران را به پایان برساند. این جابود که امام شجاع ما فرمان دفاع را صادر کرد و از این عرصه دفاع از شرافت یک ملت، برخی جانبازی، برخی شهادت و برخی اسارت روزی‌شان شد.

با توجه به شواهد و قرائن و خاطرات آزادگان، این دل‌اورمردان ایران زمین در دوران اسارت همچون در نبرد هشت ساله در مقابل دشمن بعثی ارزش‌های اخلاقی و انسانی ممتازی که منبعث از غیرت ایرانی اسلامی است را به منصفه ظهور رسانده‌اند. رشادت، شجاعت، مردانگی، آزادی، مقاومت و... هر یک از آزادگان سرافراز ایران در دوران جنگ تحمیلی و دوران اسارت حاصل یاد خدا، توکل بر خدا، صبر و پایداری، شجاعت و دل‌آوری و ایثار و فداکاری است.

بیان خاطرات آزادگان از دوران اسارت و جنگ مملو از ایثار و فداکاری است که هر کدام از آنها از روحیه بسیار بلند انسانیت آنها حکایت دارد.

آنان در خطرپذیری از دیگران سبقت می‌جستند، در تنگناهای نبرد و مواجهه با نیروهای بعثی از دیگران پیشی می‌گرفتند و در محرومیت‌ها پیشگام بودند. فداکاری در بخشش مال حداقل چیزی بود که در بین رزمندگان و آزادگان که در سخت‌ترین شرایط مادی بودند به نمایش گذاشته می‌شد.

به خطر انداختن خود در لحظات عملیات و نجات یکدیگر یا هنگام عملیات شیمیایی دشمن، به گردن گرفتن تقصیر، دادن غذا و سهم خود به کسی که بیمار و ضعیف تر است و ... نمونه های بارزی از فداکاری و ایثارگری در جبهه ها و اردوگاه های اسارت بود که همگی از ایمان و باور دینی عمیق آزادگان و رزمندگان دفاع مقدس و نشأت گرفته از اعتقاد راسخ آنان بود.

اجر اسارت بیشتر از شهادت است و اسرا و آزادگان زینب وار، از آرمان های انقلاب دفاع کردند. آزادگان برای حفظ دین و عزت کشور خود شکنجه های بسیاری را تحمل کردند در حالی که اگر به دشمن چراغ سبز نشان می دادند و از اسلام و ایران ابراز ناراحتی می کردند، دیگر از سختی خبری نبود، بلکه وعده های بسیاری به آن ها می دادند.

آزادگان با تاسی به حضرت زینب (سلام الله علیها) بعضی حتی بیش از ۱۰ سال در چنگال دشمنان بعضی به سر بردند، دشمنانی که جوانان ما را به بدترین نحو شکنجه می کردند.

خداوند در آیه ۶۰ سوره انفال به پاداش کسانی که در راه خدا قدم برمی دارند اشاره می کند و می فرماید: «وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ». «و آنچه در راه خدا صرف می کنید خدا تمام و کامل به شما عوض خواهد داد و هرگز به شما ستم نخواهد شد.»

آنچه بیان شد از موارد مهم دلائل استقامت و پیروزی آزادگان سرافراز میهن اسلامی در دوران اسارت تشنان بود. چنین عوامل و شاخص هایی بود که آزادگان را بسیار برجسته کرد و یاد و خاطره آنان بر تارک تاریخ ایران زمین خودمایی می کند. اما نکته حائز اهمیت اینکه؛ همان طور که رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای نیز چندین بار بر آن تأکید داشته اند، ثبت و ضبط و معرفی رشادت ها و ایثارگری های آزادگان برای مردم، به ویژه جوانان و نسل های امروزی و بعدی است. به خصوص که ایشان تصریح نمودند که خاطرات آزادگان به عنوان الماس های درخشان و سمبل استقامت و ایثارگری با انواع و اقسام هنر به تصویر کشیده یا به قلم آورده شود.

مجموعه «آیه های استقامت» بعنوان فرهنگ اعلام آزادگان استان لرستان گام کوچکی در معرفی ۹۰۰ آزاده لرستانی است که بهترین سالهای عمر خود را در زندان های رژیم بعثی گذرانده اند تا الان مادر سایه سار رشادتها و دلاورمردی های آنان بتوانیم در کشوری آزاد زندگی کنیم.

ضمن تقدیر و تشکر از کلیه رؤسا و همکاران بنیاد شهید شهرستان های تابعه استان لرستان که در گردآوری اطلاعات کتاب نقش تلاش کرده اند، باید گفت: بی شک هر اثری خالی از نقص نیست و این کتاب هم با نواقصی مواجه است از جمله اینکه به سبب فوت برخی از آزادگان یا در دسترس نبودن برخی از آنان، اطلاعات تعدادی از این عزیزان کامل نشده که سعی بر آن است در چاپهای بعدی این ایراد را به نحو مطلوب رفع نمائیم.

امید آنکه اثر «سروقامتان ایثار» ادای دینی در مقابل آن همه جوانمردی، صبر، استقامت، رشادت و عزتمندی آزادگان استان لرستان در سال های اسارت باشد.